

Beste partners en ambassadeurs,

Hieronder vind u de **Nieuwsflits** van juni 2022.

Deel deze vooral met uw achterban!

➤ Nieuws van het partnership

- **Welkom nieuwe partner!**

Afgelopen maand is bij het Partnership Stoppen met Roken aangesloten:

De **Nederlandse Vereniging Urologie (NVU)**, de wetenschappelijke beroepsvereniging voor medisch specialisten in de urologie, contactpersoon: Bart van Bezooijen.

Welkom, NVU en Bart!

- **Routekaart en Taskforce Stoppen met Roken**

Het bestuur van het partnership heeft voor de komende jaren een aansprekend en ambitieus doel geformuleerd, namelijk: *‘Goede zorg voor iedere stopper!’*. Vervolgens hebben we een praatplaat laten maken om over het *hoe*, *wat* en *waarom* van dit doel. Met deze praatplaat wordt het gesprek aangegaan met alle beroepsverenigingen binnen en buiten het partnership, teneinde zoveel mogelijk betrokkenheid bij het doel te verkrijgen. De praatplaat zal tijdens de bijeenkomst van 23 juni met jullie gedeeld worden. Het partnership(bestuur) zal geholpen worden door de oprichting van een Taskforce Stoppen met Roken, die nauw met het partnership samenwerkt en ondersteund wordt door het Trimbos-instituut. De taskforce wil een cultuuromslag teweegbrengen waarna elke zorgprofessional een goed stopadvies geeft aan alle rokers. Achterliggende gedachte is dat er in elke roker een stopper schuilt, en dat die stopper door de zorgprofessional kan worden wakker geschud. Lopende dit traject blijft het Partnership SMR zich onverminderd inzetten voor kwaliteit en toegankelijkheid van de stoppen-met-rokenzorg.

- **Zorgstandaard Tabaksverslaving**

Het bestuur is samen met het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en Zorginstituut Nederland (ZiN) bezig om de [Zorgstandaard Tabaksverslaving \(2019\)](#) alsnog te registreren bij het zorginstituut. Hiervoor is het nodig dat er overeenstemming komt over de minimale indicatorenset en dat er een informatieparagraaf en een plan van aanpak wordt toegevoegd. Er heeft inmiddels al een aantal sessies plaatsgevonden, o.a. met zorgverleners uit de praktijk. Hierin zijn stappen gezet in de definitie van de minimale indicatorenset en de werkprocessen die onderliggend zijn aan de informatieparagraaf. Het is de intentie om in het najaar een bijeenkomst te organiseren met alle betrokken partijen bij de Zorgstandaard om deze alsnog door allen te laten accorderen en registreren bij ZiN.

➤ Terugblik Wereld Niet Roken Dag: Milieueffecten Tabak

Op 31 mei was het *Wereld Niet Roken Dag*. Dit jaar had [de WHO](#) als thema uitgeroepen *‘Tabak: bedreiging van ons milieu’*. In dat kader ontplooiden het Partnership Stoppen met Roken en het Trimbos-instituut diverse activiteiten. Ook werd het thema goed opgepakt door de media.

- Het Trimbos-instituut organiseerde de nascholing 'Milieueffecten Tabak' plaats. Dit is een gratis webinar voor stoppen-met-rokencoaches en zorgverleners, georganiseerd door het Trimbos-instituut en de Nederlandse ggz. Sprekers waren o.a. Esther Croes (arts-epidemioloog, Trimbos-instituut), Tim de Rooij (campagneleider Save Your Butt) Karl Beerenfenger (campagneleider Plastic Peuken Collectief) en Wanda de Kanter (voorzitter Rookpreventie Jeugd en longarts). Kijk [hier](#) terug (100 minuten).
- Het Trimbos-instituut publiceerde op 31 mei de [factsheet 'Milieuschade door peukenafval'](#). Ongeveer driekwart van de gerookte sigarettenpeuken wordt weggegooid op straat en belanden in het milieu. Door de giftige stoffen die achterblijven op de peuken en de plastics waar het filter van gemaakt is, vormen peuken een forse bedreiging voor de natuur en dieren. Ook zorgen de teelt en productie van tabak voor ontbossing en afname van de biodiversiteit. Los daarvan leveren filters geen gezondheidswinst op – integendeel zelfs. De factsheet gaat dieper op deze zaken in.

Luister [hier](#) naar een samenvatting van de factsheet in 3 minuten. Onder de kop 'Beleid' van deze nieuwsflits valt te lezen hoe de politiek zich verhoudt tot de (plastic) peuken.
- Het Partnership Stoppen met Roken deelde [dit filmpje](#) over de schadelijkheid van tabak en roken voor het milieu, en roept het zorgveld op om vaker een stopadvies te geven. Zie hiervoor de e-learning 'Het stoppen-met-rokenadvies. Hoe geeft ik dat?' onder het kopje 'Materialen en campagnes'.
- Ook de partners zaten niet stil! Lees bijvoorbeeld [hier](#) de blog 'Hoeveel redenen hebben we nodig voor een filterverbod?' van Marlies de Rond, beleidsmedewerker bij KNMG. Daarnaast grijpt het [Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis](#) 31 mei aan om te wijzen op het belang van stoppen met roken.
- De media pikten het thema goed op, getuige o.a. berichtgeving door [RTL Nieuws](#), [het Jeugdjournaal](#), [NPO Radio 1](#) en [RTV Utrecht](#).

➤ Beleid

- **Staatssecretaris wil sigaretten flink duurder te maken**

Staatssecretaris Van Ooijen is voornemens om de prijs van een pakje sigaretten te verhogen naar rond de 40 euro in 2040. Hij baseert zijn plan op [recent wetenschappelijk onderzoek](#), dat uitwijst dat de helft van de rokers pas wil stoppen als rookwaar bijna onbetaalbaar wordt. Het nieuws werd op 1 juni breed opgepakt door de media, zelfs tot [ver over de grens](#).

Deskundigen reageren positief. *"Een stevige accijnsverhoging is voor tabakspreventie de allerbeste maatregel"*, aldus Esther Croes (Trimbos-instituut) [via RTL Nieuws](#). *"Zo'n verhoging moet substantieel hoger zijn dan de inflatie en niet worden gecompenseerd door loonsverhoging. Verder moeten mensen van tevoren weten dat roken stapsgewijs duurder wordt en zich daar goed op kunnen voorbereiden. Want stoppen met roken kost tijd."* Wel benadrukt Croes dat goede begeleiding bij stoppen wel noodzakelijk is.

De Tweede Kamer [reageert verdeeld](#) op het plan. Een meerderheid (VVD, PVV, SP, Forum, DENK, JA21, Groep Van Haga, BBB) wil de prijzen best wel wat verhogen, maar vindt zo'n forse prijsstijging niet de juiste weg. Het CDA wil de plannen van de staatssecretaris eerst afwachten, evenals de PvdA. Ook D66, PvdD, ChristenUnie en fractie Den Haan zijn voor het plan.

- **Doelstelling: 70% minder sigarettenfilters in zwerfafval in 2026**

De schadelijkheid van (plastic houdende) sigarettenfilters stond afgelopen 31 mei centraal op *Wereld Niet Roken Dag*. Ook de politiek houdt zich hiermee bezig. Zo wil de Partij voor de Dieren een verbod op plastic sigarettenfilters zien. Op 3 februari dienden zij daarvoor in de Tweede Kamer een motie in. De motie is aangehouden en de staatssecretarissen van Infrastructuur en VWS studeren er nog op. Dezelfde dag kwam ook GroenLinks met een motie, waarin zij pleitten voor het monitoren van de omvang van sigarettenfilters in het zwerfafval. GroenLinks streeft naar 70% minder peuken in het milieu over vier jaar. Die motie werd aangenomen.

Vanaf januari 2023 zijn producenten van tabaksproducten ook verplicht om mee te betalen aan de [overheidskosten voor zwerfafval](#), een maatregel die voortvloeit uit de [Europese Single Use Plastics-richtlijn](#).

- **Regeling Medische Zorg Asielzoekers**

Met terugwerkende kracht is per 1 januari 2022 deelname aan een stoppen-met-roken-programma opgenomen in de [Regeling Medische zorg Asielzoekers \(RMA\)](#). Eénmaal per kalenderjaar wordt zowel gedragsmatige ondersteuning als stoppen-met-roken-medicatie tot maximaal drie maanden vergoed. De RMA omschrijft op welke zorg asielzoekers aanspraak kunnen maken.

- **Handhaving van illegale verkoop nicotinezakjes wettelijk vastgelegd**

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) handhaaft sinds november 2021 op de verhandeling van [nicotinezakjes met meer dan 0,035 mg nicotine](#). Uit [onderzoek van het RIVM](#) bleek namelijk dat het gebruik van deze nicotinezakjes schadelijk is voor de gezondheid en tot nicotineverslaving kan leiden. Op 1 mei 2022 is een [beleidsregel](#) onder de Warenwet in werking getreden waarmee dit verbod nu wettelijk is verankerd.

Nicotinezakjes, soms onterecht 'snus' genoemd, lijken [razend populair onder jongeren](#). Uit een vragenlijst van NOS Stories onder 38.000 minderjarige jongeren komt naar voren dat 25% van de bevraagden 'snus' gebruikt of wel eens heeft gebruikt. Een deel van de gebruikers is zelfs jonger dan 12 jaar. [NOS Stories](#) maakte een video waarin wordt uitgezocht wat dit middel zo populair maakt onder jongeren.

➤ **Praktijk en implementatie**

- **Vanaf 1 september alternatief voor Champix verkrijgbaar**

Cytisine (merknaam Decigatan), een hulpmiddel bij stoppen met roken is vanaf 1 september op recept verkrijgbaar in Nederland via de Nationale Apotheek. Dit alternatief voor varenicline (merknaam Champix) wordt door alle zorgverzekeraars vergoed mits het in combinatie met een coachingtraject voor stoppen met roken wordt aangeboden.

Vanwege bijwerkingen is cytisine enkel op recept verkrijgbaar. Mogelijke bijwerkingen zijn: veranderingen in eetlust, buikpijn, misselijkheid, hoofdpijn, slaapstoornissen, vermoeidheid en angst. Het middel is niet geschikt voor mensen met verschillende vormen van hart- en vaatziekten, zwangere vrouwen en tijdens het geven van borstvoeding.

Cytisine is een plantaardig stofje (een plantenalkaloïde) uit de zaden van de gouden regen plant. Dit middel bootst de effecten van nicotine na. Een kuur duurt 25 dagen. Lees meer op [lkstopnu.nl](#) en op de [website van het CBG](#).

- **Stoppen-met-roken-hulp voor migranten**

In focusgroepen constateerde [Nijmegen Rookvrij](#) dat mensen met bijvoorbeeld een Syrische of Turkse achtergrond niet altijd goed weten dat er gratis goede stoppen met roken-hulp beschikbaar is. Met behulp van sleutelpersonen in de wijk brengen ze dit onder de aandacht. In [dit artikel](#) staat wat Nijmegen Rookvrij doet om stoppen-met-roken-hulp toegankelijk te maken.

➤ Materialen en campagnes

- **PUUR rookvrij voor ouders**

Sinds 19 mei is de campagne-flight PUUR rookvrij voor ouders live gegaan. De campagne zet in op aandacht richting ouders, maar ook worden er zorgverleners via video's aangemoedigd om in gesprek te gaan over roken. Uw (beroeps)organisatie kan helpen bij de verspreiding richting uw achterban!

Op 23 mei heeft u een mailing ontvangen met materialen die u kunt doorzetten. Ook is er een aansprekende video te downloaden/embedden via deze link: <https://vimeo.com/707753891>.

- **Stoptober 2022**

Stoptober 2022 komt er weer aan! Daarom organiseerde het Trimbos-instituut samen met Stoptober een gratis webinar voor zorgverleners op dinsdag 14 juni. Deze kunt u binnenkort terugkijken – u ontvangt hierover nadere informatie.

Naast het webinar zijn er ook ondersteuningsmaterialen beschikbaar voor medewerkers in de zorg, zoals een [papieren toolkit](#) en een [digitale toolkit](#) met o.a. voorbeeld intranetberichten.

- **E-learning 'Het stoppen-met-rokenadvies. Hoe geeft ik dat?'**

Een gesprek aangaan met een patiënt of cliënt over stoppen met roken kan lastig zijn, maar oefening baart kunst! In de e-learning 'Het stoppen-met-rokenadvies. Hoe geef ik dat?' van het Trimbos-instituut krijgt u tips en adviezen voor zo'n gesprek. De e-learning is gratis te volgen voor zorgverleners.

De e-learning is voor alle zorgverleners gratis te volgen en geeft tips over het starten van een gesprek over stoppen met roken, over een stoppen-met-rokenadvies en over de beste manier van doorverwijzen naar een begeleider. Spreken over stoppen met roken kan best lastig zijn, maar oefening baart kunst. Een stoppen-met-rokenadvies van een zorgverlener kan precies dat laatste zetje zijn dat een roker over de streep helpt!

Aan bod komen onder andere:

- Het starten van een gesprek over stoppen met roken
- Handige vragen om te stellen tijdens een gesprek over stoppen met roken
- Het geven van een stoppen-met-rokenadvies
- De beschikbare mogelijkheden om te stoppen met roken (met en/of zonder professionele begeleiding)
- De 'warme overdracht'

De e-learning is (gratis) te bestellen in de [Trimbos-webwinkel](#).

- **Infographic Derdehands Rook**

De stoffen uit tabaksrook die achterblijven na roken wordt 'derdehands rook' genoemd. Veel ouders doen hun best om niet in het bijzijn van hun kinderen te roken. De infographic van het Trimbos-instituut over derdehands rook laat zien dat alleen stoppen met roken ervoor zorgt dat kinderen niet worden blootgesteld aan de schadelijke stoffen in tabaksrook. U vindt de infographic in de [Trimbos-webwinkel](#).

- **Filmpjes en boekje 'Stoppen en gestopt blijven' voor laaggeletterden**

Hanneke Schaap, verpleegkundige en bestuurslid van het partnership, heeft drie korte (5 min.) filmpjes gemaakt die bijzonder geschikt zijn om in te zetten voor laaggeletterde rokers. Aan bod komen:

1. Voorbereiden van stoppen met roken, o.a. verslavingsaspect en routines doorbreken (nuttige tips!)
2. Stoppen met roken, o.a. begeleiding en kiezen voor hulpmiddelen
3. Niet meer roken, o.a. informatie over hulpmiddelen en medicatie

De filmpjes gaan gepaard met een **handzaam werkboekje** dat u als zorgverlener aan uw cliënt mee kunt geven ter ondersteuning. Linkjes naar werkboekje en filmpjes vindt u [hier](#).

➤ Media

- **Compensatie voor werknemer met COPD door tweedehands rook**

Voor het eerst in Nederland is een werkgever [aansprakelijk gesteld](#) voor een gezondheidsgevolg van meerroken op de werkvloer. De getuige-deskundige stelde vast dat de huismeester van een zorginstelling, waar volwassenen met psychiatrische aandoeningen werken aan herstel, COPD ontwikkelde met als enige oorzaak de tweedehandsrook in de werkomgeving.

➤ Onderzoek

- Een [systematische review](#) van 23 epidemiologische studies suggereerde dat roken zorgt voor een langzamere en kortere reactie van afweercellen die na een covid-19 vaccinatie het virus herkennen.
- [Linwei He \(Tilburg Universiteit\)](#) vond dat het gebruik van praten met chatbots de stopmotivatie van rokers lijkt te verhogen, waarbij de effectiviteit toenam naarmate er meer gesprekken werden gevoerd.
- [Marthe Mansour \(Amsterdam UMC\)](#) constateerde op basis van focusgroeponderzoek dat huisartsen en verpleegkundigen de implementatie van een stopadvies door dokters-assistenten in de routine van cervixkankerscreening niet effectief achtten, onder andere omdat dit extra scholing en het ontwikkelen van vaardigheden vereist.
- [Kimberley van der Sloot \(UMC Groningen\)](#) toonde aan dat zelf roken en meerroken verband houden met (voorlopers van) darmtumoren in patiënten met de ziekte van Crohn. Dit verband werd onder patiënten met colitis ulcerosa alleen is aangetoond bij ex-rokers.
- [Tessa Scheffers-van Schayck \(Trimbos-instituut\)](#) publiceerde de nieuwe cijfers van het middelengebruik van vrouwen en partners vóór, tijdens en na de zwangerschap.

➤ Kalender

- **Webinar Netwerk Nederland Rookvrij**
Netwerk Nederland Rookvrij, *21 juni 2022*. O.a. over ervaring met rookvrije omgevingen, in het buitenland en op lokaal niveau. Informatie en aanmelden [hier](#).
- **Webinar Rookvrije Start**
Trimbos-instituut i.s.m. Taskforce Rookvrije Start, *29 juni 2022 (19.00-21.00 uur)*. Over belang van rookvrij *voor, tijdens* en *na* de zwangerschap. Informatie en aanmelden [hier](#).
- **Training ‘Starten met Stoppen voor professionals’**
Trimbos-instituut i.s.m. NHG, diverse data. Informatie en aanmelden [hier](#).

➤ Terugblik

- **Webinar Stoptober**
Trimbos-instituut, *14 juni 2022*. Webinar komt binnenkort beschikbaar, mailing over Stoptober volgt! Alle media van Stoptober, inclusief webinars, coaching en opnames uit het Stoptoberhuis zijn terug te kijken via [deze](#) link.
- **Nascholing Milieueffecten Tabak**
Trimbos-instituut, *31 mei 2022*. Kijk [hier](#) terug (100 minuten).
- **Nascholing Rookvrije eerstelijnszorg: handvatten en tips**
Trimbos-instituut, *21 april 2022*. Kijk [hier](#) terug (67 minuten).
- **Webinar Netwerk Nederland Rookvrij (gemeenteraadsverkiezingen)**
Netwerk Nederland Rookvrij, *7 maart 2022*. Kijk [hier](#) terug (59 minuten). Voorgaande webinars, zie [hier](#).
- **Achtste congres Nederlands Netwerk voor Tabaksonderzoek**
NNVT en Trimbos-instituut, *11 februari 2022*. Kijk [hier](#) terug.

➤ Andere nieuwsbrieven

- **Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging**
Laatste editie [hier](#), aanmelden [hier](#).
- **Taskforce Rookvrije Start**
Laatste editie, archief en aanmelden (onderaan pagina) [hier](#).
- **Rookvrije Zorg**
Laatste editie, archief en aanmelden [hier](#).
- **Rookvrije Organisaties (NVAB)**
Laatste editie en archief [hier](#).